

BULTENO

de Esperantista Rondeto ĉe Parko de Kulturo kaj Ripozo en Brno

N-ro 5

Oktoebro 1962

Prosíme, abyste laskavě omluvili, že dosud nedošlo k uspořádání Výstavy esperantské knihy. Stalo se tak pro nepředvídané překážky technické a osobní. Výstavu však uspořádáme a nový termín ohlásíme.

Ve Vesmíru č. 8 v článku prof. J.D.Bernala - Budoucnost ve světě bez válek - čteme: Je naprosto nutné objevit dokonalejší způsob kontaktu, zejména nyní, kdy se svět stává vědeckou i hospodářskou jednotkou, v níž je bábelské zmatení jazyků strašlivou překážkou. Je fantastické být svědkem vědecké konference, které se zúčastní lidé stejně oblečení, stejně vypadající, o kterých víme, že jejich myšlenky a znalosti zahrnují téměř totožné oblasti poznání, a přece jsou absolutně neschopni navzájem se se dorozumět a potřebují služeb tlumočnicků, pokud nevynaložili úsilí na studium tří nebo čtyř cizích jazyků. Podobné potíže existují i v odborné literatuře."

Na esperantských sjezdech s jejich pracovními schůzemi, vědeckými přednáškami, uměleckými festivaly, divadelními představeními, zábavními podniky, zájezdy atd. není různost jazyková překážkou, nýbrž přitažlivostí.

Světového sjezdu esperantistů v Kodani, v pořadí již 47., který se konal pod čestnou záštitou ministerského předsedy Dánska Viggo Kampmanna, se zúčastnilo 1.550 osob z 36 zemí. Oficiálně byla zastoupena vláda Dánska, Belgie, Finska, Holandska, Itálie, Norska, Německé spolkové republiky, Madagaskaru, Rakouska a Nového Zeelandu. Konaly se schůze 27 oborů. Kulturní událostí světových esperantských sjezdů jsou Mezinárodní letní university, na kterých mohou účastníci vyslechnout přednášky universitních profesorů a docentů. V rámci sjezdu se konala v devíti sekcích První mezinárodní konference o jazykové otázce ve vědě. Zvláště zajímavý byl námět 4. sekce: zda uzrála doba k založení mezinárodní university s esperantem jako vyučovacím jazykem. Dr. Neergard z Dánska přednesl návrh na hlavní zásady. S obecným souhlasem byl přijat návrh na jméno projektované university: Mezinárodní universita Comenius. Úspěch vědecké konference a uměleckého festivalu jasně ukázal v době zostřující se jazykové otázky a jejího neúspěšného řešení národními jazyky, že esperanto je vhodným prostředkem uměleckého vyjádření a vhodným jazykem pro vědu. Novým předsedou UEA, kterážto funkce nebyla obsazena od smrti prof. dro G. Canuta a kterou prozatím plnil úřadující předseda H. W.Holmes, byl zvolen universitní profesor dr. Hidee Yagi, býv. rektor university v Okyamě, předseda Asijského gynekologického svazu, předseda Uneska, ředitel ústavu proti rakovině a činný pracovník v japonském esperantském hnutí po dobu 45 roků. Po čestného výboru UEA byl zvolen p. Elvin, býv. ředitel výchovy v Unesku a dr. V.Drees, býv. dlouholetý ministerský předseda Holandska. Slavnostní projev prof.dr.I.Lapenny, generálního tajemníka UEA, překonal dosud všechno očekávání. Dětský esperantský sjezd shromáždil 55 dětí z 9 zemí a byl financován dánským ministerstvem. Byla pre ně připravena výstava dětských kreseb a knih z celého světa.. Spoluprací dánského a polského rozhlasu bylo umožněno, že Varšava vysílala téhož dne slavnostní zahájení sjezdu. Všechny kodaňské a dánské noviny věnovaly sjezdu velkou pozornost a přinášely v něm denně zprávy. Největší dánský časopis Politiken měl denně sloupec v esperantu.

Současně se světovým sjezdem v Kodani se konal ve Vídni sjezd dělnických esperantistů, kterého se zúčastnilo 500 osob z 18 zemí. Na slavnostním zahájení promluvil starosta města Vídně F. Jonas, dlouholetý esperantista, který mimo jiné řekl: Je nutná mezinárodní solidarita a dorozumění. Je nutný mír pro všechny. Stojíme před dějinnou otázkou společného lidského života nebo společného zániku. Přiznejme si upřímně, že my esperantisté nemáme mocenské prostředky. Máme jen pevnou vůli spolupracovat, aby se svět stal světem míru a svobody pro všechny. Máme svůj mezinárodní jazyk, kterým rychleji a účinněji vítězíme nad šovinismem a nedorozuměním mezi národy. Oficiální přijetí na radnici a pohostinství starosty a městské rady se zapsalo do trvalé paměti všech účastníků.

=====

Zastihla nás bolestná zpráva, že 28.8.1962 zemřel po dlouhé nemoci dr. Edmund Privat, profesor university v Neuchatelu ve věku 73 roků. Profesor Privat patřil k nejznámějším a nejvážnějším pionýrům esperanta, jehož roli v esperantském hnutí se píše a učí. V letech 1922-1928 byl skutečným vedoucím esperantského hnutí, on to byl, kdo předložil býv. Svazu národů otázku mezinárodního jazyka a dosáhl pro esperanto uznání v roce 1924. Profesor Privat byl geniální organizátor konferencí a sjezdů, slavný jako řečník, autor vynikajících děl básnických, pedagogických a filosofických, energický bojovník za mezinárodní jazyk a světový mír. Po léta přednášel esperantem ve švýcarském rozhlase. Nehynoucí čest jeho památce.

=====

V Drabeši u Rigy v Sovětském Lotyšsku byl uspořádán ve dnech 21.7.-10.8. t.r, esperantský tábor mládeže, kterého se zúčastnilo přes 300 osob ze Sibíře, Uralu, Kavkazska, Ukrajiny, Moskvy, Leningradu a mnoha jiných míst. Po dobu tábora byla uspořádána velká esperantská výstava, letní esp. universita a přátelské večery a pořada, které uspořádala mládež ze Sov. Estonska, Oděsy, Moskvy a j. Tábor navštívil velvyslanec Vietnamské demokratické republiky v SSSR, činný esperantista pan Nguen Van Kingh se svým synem. O skvělém úspěchu přinesly zprávu všechny místní a sovětské noviny.

=====

Na celostátní květnové konferenci Polského esperantského svazu jednali delegáti o činnosti za posledních 18 měsíců. Mezi nejvýznamnější výsledky patří vyučování esperantu na 83 školách všech typů a založení pěti oblastních esperantských svazů s placenými tajemníky. Bylo konstatováno, že prestiž esperanta v Polsku velmi vzrostl. Hlavním úkolem příštího údobí bude rozšířit vyučování esperanta na školách, upevnit a zabezpečit vzrůst Svazu, šířit dále znalosti o Polsku a účinně spolupracovat s obránci míru. Předsedou byl nově zvolen dr. Jerzy Leth, vynikající zeměpisec, proslulý cestovatel, člen mnoha vědeckých společností včetně Královské zeměpisné společnosti v Londýně a místopředseda Mezinárodního olympijského výboru.

=====

Sovětském svazu je již několik ulic se jménem Zamenhof nebo Esperanto. V městě Bogorodsk v gubernii Gorkij mají nyní třídu esperantistů.

=====

Podle právě vydané statistiky se vyučuje esperantu na 30 universitách v 18 státech Evropy, Asie a Ameriky.

=====

V Riu de Janeiro bylo založeno informační středisko pro brazilský a zahraniční tisk, rozhlas a televizi pod názvem Esperanto-Press, jehož hlavním cílem je informování obecnostva o mezinárodním jazyku.

P ř i k l á d á m e pro Vás, kteří jste dosud nepoukázali příspěvek nebo dosud ještě nejste členy kroužku, platenky.